

והקדוש ברוך הוא לא רצה בתשבות באותו הזמן, כמו ששנינו (שמות יד) ולא קרב זה אל זה כל הלילה. והוא השתיק אותה מתוך תשבות האהבה שהתחילה.

צא וראה, פלה שעומדת באהבה לראות בעלה, כשרואה אותו, מתעוררת אהבה אליו, ומתחילה לשבח לו. ואם הוא לא רוצה בתשבות, משתיקה בשתיקה מהתעוררות האהבה שהתחילה. איך שוכף לבה ורצונה?

בין שטבעו כל אותם הסוסים והמרכבות של פרעה בים, וראו ישראל כל אותם גבורות ונסים שעשה להם הקדוש ברוך הוא, שבחו ישראל בארץ תשבות בשבילה. וקבל אותם הקדוש ברוך הוא, שפתיב (שמות טו) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה'. אחר כך כשחזרה הבאר, שבחו ישראל תשבות בשבילה, שפתיב אז ישיר ישראל את השירה הזאת. בא יהושע ושבח תשבות בשבילה. באו דבורה וברק ושבחו תשבות בשבילה.

בין שבנה שלמה את בית המקדש, וכל העולמות היו במשקל אחד, אז היא עוררה אהבה ותשבות עליונה, ואמרה דברים עליונים שלו של תשבות ואהבה אליו.

אז הוא, מתוך אהבה ותשוקת הפלה, רצה להזכיר לה אותה שתיקה שעשה לה לשתק, ולא רצה בתשבות. פתח ואמר, (שיר א) לססתי ברכבי פרעה. כשאותם הסוסים והמרכבות של פרעה היו באים ורודפים אחרי ישראל - דמיתוך רעיתי, השתקתי אותך בהשתקה. דמיתוך, כמו שגאמר וידם אהרן. שמש בגבעון דום.

וקודשא בריך הוא לא פעי בתושבתא ביהוא זמנא, כמא דתנינן דכתיב (שם יד כ) ולא קרב זה אל זה כל הלילה. ואיהו אשתיק לה מגו תושבתא דרחימו דשריאת.

פוק חזי, פלה דקיימא ברחימו למחמי לבעלה, כד חמאת ליה, אתערת רחימו לגביה, ושריאת לשבתא לגביה. ואי איהו לא בעי בתושבתא, משתקה בשתיקו מאתערוותא דרחימו דשריאת. איך שכיף לבה ורעותה.

בין דטבעי כל אינון סוסון ורתיכין דפרעה בימא, וחמו ישראל כל אינון גבוראן וניסין דעבד לון קודשא בריך הוא, שבחו ישראל בארעא תושבתא בגינה, וקביל לון קודשא בריך הוא, דכתיב, (שם טו א) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליי'. לבתר כד אהדר בירא, שבחו ישראל תושבתא בגינה. דכתיב, אז ישיר ישראל את השירה הזאת. אתא יהושע ושבח תושבתא בגינה. אתו דבורה וברק ושבחו תושבתא בגינה.

בין דבנה שלמה בי מקדשא, ועלמין הו פלהו בשיקולא חדא, כדין איהי אתערת רחימו ותושבתא עילאה, ואמרת מילין עילאין אילין דתושבתא ורחימו לגביה.

כדין איהו, מגו רחימו ותיאובתא דכלה, בעא לאדפורי לה ההוא שתיקו דעבד לה למשתק, ולא בעא בתושבתא, פתח ואמר, לססתי ברכבי פרעה, כד אינון סוסון ורתיכין דפרעה הו אתיין ורדפין אבתריהון דישראל, דמיתוך רעיתי, אשתיקית לך באשתוקא. דמיתוך: כמא דאתמר, (ויקרא י א) וידם אהרן.

(יהושע י ב) שמש בגבעון דום.

ועם כל זה כף צריך, שהרי באותו זמן עד עתה, הבנים והאוכלוסים שבארץ וכל התקונים שלך לא היו שלמים כראוי, ואף לא היית מתעטרת בהם כראוי בתקוניך. אבל עכשו נאוו לחיך בתורים, כמה נאים כל התקונים שלך, וכמה יפים הם בתורים, שפכר קבלו תורה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, והתעטרה בהם מה שלא היית מקדם לכן.

ומשום כף דמיתוך רעיתי, ולא רציתי בתשבחותיך והתעוררות אהבתך, משום שאף ערום ועריה, ולא היית מתקנת בתקונים. וכעת כמה נאים התקונים שלך, ורצוני כף, וכדברי תשבחתך. צוארך - הרי יש לך בית מקדש בארץ, בגזן של כל הציורים העליונים, וכמה צדיקים וחסידים נכנסים לתוכו. ועכשו שאף מתעטרת בתקוניך ובשלמות שלך, הרי כל המקורות העליונים וכל הדרגות והאיברים הרי הם אליך, לקבלך, ולתקן אותך בתקונים עליונים. ועל זה (שיר א) תורי זהב נעשה לך. נעשה ודאי. לא כתוב אעשה, אלא נעשה, מראש הנקדה העליונה עד היסוד התחתון נתקן אותך, ונעשה לך מן הצד של זהב, ששם התעוררות של אהבה. עם נקודות הפסך - מצד הימין. להראות, שהרי ההתעוררות של מעלה אין מתעוררת ואין מתקנת אליה, אלא כשהוא מתקן בראשונה בתקוני העולם הזה. כיון שנתקנו בה תקוני העולם הזה כראוי, אזי התקונים שלמעלה מתקנים בה, ונותנים לה תורי זהב עם נקודות הפסך. תורי, כמו שנאמר (אסתר ב) תור אסתר בת אביחיל.

ועם כל דא, הכי אצטרך, דהא בההוא זמנא עד כען, בנין ואכלוסין דארעא, וכל תיקונין דילך, לא הוו שלמין בדקא יאות, ואף לא הוית מתעטרא בהו בדקא יאות בתיקוניך. אבל השתא נאוו לחיך בתורים, כמא יאין כל תיקונין דילך, וכמה שפירין אינון בתורים, דכבר קבילו אורייתא, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ואתעטרת בהו. מה דלא הוית מקדמת דנא.

ובגין כף דמיתוך רעיתי, ולא בעינא בתושבחתך, ואתערו דרחימו דילך, בגין דאת ערום ועריה, ולא הוית מתתקנא בתיקונין. והשתא כמא יאין תיקונין דילך, ורעותא דילי כף, ובמילי תושבחתך. צוארך, הא אית לך בי מקדשא בארעא, בגוונא דכלהו ציורין עילאין וכמה צדיקים וחסידים עאלין בגויה.

והשתא דאת מתעטרא בתיקוניך, ובשלימו דלהון, הא כל מקורין עילאין, וכל דרגין ושייפין הא אינון לגבך, לקבלא לך, ולאתקנא לך בתיקונין עילאין.

ועל דא תורי זהב נעשה לך, נעשה ודאי, אעשה לא כתיב, אלא נעשה, מרישא דנקודה עילאה, עד יסודא תתאה, נתקן לך, ונעביד לך מסטרא דזהב, דתמן אתערו דרחימו. עם נקודות הפסך, מסטרא דימינא. לאחזאה, דהא אתערו דלעילא, לא אתער ולא אתתקן לגבה, אלא פד אתתקנא איהו בקדמיתא בתיקוני דהאי עלמא. כיון דתיקונין דהאי עלמא אתתקנו בה בדקא יאות, כדין תיקוני דלעילא מתתקני בה, ויהבי לה תורי זהב עם נקודות הפסך. תורי, כמה דאת אמר (אסתר ב טו) תור אסתר בת אביחיל.

ועל זה, כשרודפים הסוסים של רכבי פרעה - דמיתיה, שלא תשבח ולא תעיר אהבה אלי, משום התקונים שלך שלמטה אינם. וכעת נאה הוא, שהרי נאוו לחייו בתורים וגו', ודאי תורי זהב נעשה לך וגו', ונתקן אותך כראוי, וכל אחד ואחד כפי דרכו, והדברים הללו נקשרים.

לססתי ברכבי פרעה וגו' (שיר א). כתוב (שמות יג) וה' הלך לפניכם יומם בעמוד ענן וגו'. בשעה שהוציא אותם הקדוש ברוך הוא את ישראל ממצרים, לא היו רוצים ללכת במדבר בדרך יבשה, שהיו רגילים במצרים שהיתה כמו גן עדן, כמו שנאמר כגן ה' כארץ מצרים. שהיו הולכים במקום יבש בדרך, בחרב בלי ישוב.

מה עשה הקדוש ברוך הוא? שלח לפניכם שכינה, שהיתה הולכת בכל הגונים של זהר, בכל הגונים של תשוקה, והיו רצים אחריה לראות בתשוקה. ומשום כך היו רצים אחריה, והולכים, ולא היו מתעכבים. והקדוש ברוך הוא עשה להם כך, כך שלא יתעכב קדוש השם על הים, שהוא (כדי שלא יתעכב כבוד שמו בעולם הזה) היה רוצה להתפכד בתוך כל עמי הארץ.

כמו שאלה הלכו בחפזון, אף כך עשה פרעה במרפבות והסוסים שלו, כדי לרדף בחפזון, שלא יתעכבו מרפבותיו בדרך. מה עשה? נטל סוסות נקבות וסוסים זכרים, ושם הנקבות לפניהם והזכרים מאחור. הזכרים היו רצים אחר הנקבות, והנקבות היו רצות מלפני הזכרים, ואלו ואלו היו רצים בחפזון, וזה פרעה עשה בחכמה, לרדף בחפזון אחרי ישראל.

ועל דא, בד רדפין סוסון דרכבי פרעה, דמיתיה, דלא תשבח ולא תתער רחימו לגבאי. בגין דתיקונין דילך לתתא לא הויין. והשתא יאות הוא, דהא נאוו לחייו בתורים וגו', ודאי תורי זהב נעשה לך וגו', ונתתקן לך כדקא יאות. וכל חד וחד כפום אורחוי, ומלין הכי מתקשרן.

לססתי ברכבי פרעה וגו', פתיב (שמות יג כא) וה' הולך לפניכם יומם בעמוד ענן וגו'. בשעתא דאפיק לון קודשא בריך הוא לישראל ממצרים, לא הוו בעאן למיזל במדברא באורח נגיבו. דהוו רגילין במצרים, דהווא פגנתא דעדן, כמה דאת אמר, (בראשית יג י) כגן ה' כארץ מצרים. דהוו אזלין באתר נגיבו באורחא, בחורבא בלא יישובא.

מה עבד קודשא בריך הוא, שדר קדמייהו שכינתא, דהות אזלת בכל גוונין דזהרא, בכל גוונין דתיאובתא, והוו רהיטי אבתרה למחמי בתיאובתא. ובגין כך הוו רהיטי אבתרה, ואזלי, ולא הוו מתעכבי. וקודשא בריך הוא עביד לון הכי, פי היכי דלא יתעכב קדושא דשמא על ימא, דאיהו (נ"א בגין דלא יתעכב וקירו דשמיא בעלמא איהו) הוה בעי לאתנקרא בגו כל עממין דארעא.

בגוונא דאלין אזלין בבהילו, אוף הכי עבד פרעה ברכיכו וסוסון דיליה, בגין למרדף בבהילו, דלא יתעכבון ררכיכו באורחא. מה עבד. נטל סוסון נוקבי וסוסון דכורי, ושוי נוקבי לקמייהו ודכורי מאחורא, דכורי הוו רהיטי בתר נוקבי, ונוקבי הוו רהיטי מקמי דכורי, ואלין ואלין הוו רהיטי בבהילו. ודא עבד פרעה בחכמתא, למרדף בבהילו אבתרייהו דישראל.